

Nieuwsbrief Vereniging Oud Uitgeest

Jaargang 27 Nummer 1

April 2021

Verenigingsnieuws

In memoriam Rein Dijkstra

Rein Dijkstra is op 7 december 2020 overleden. Jarenlang was hij als actief lid betrokken bij onze vereniging.

In 1991 werd hij lid van het bestuur en van 1996 tot 2008 was hij de secretaris.

Hoewel hij niet in Uitgeest is geboren, had hij bijzonder veel interesse in alle facetten van de geschiedenis van Uitgeest. Hij schreef veel historische artikelen over Uitgeest in ons jaarboek Hutgheest.

Hij was een trouwe en bekende bezoeker van het Noord-Hollands archief in Haarlem en het Regionaal archief in Alkmaar. Talloze uren heeft hij daar gezocht naar stukken geschreven geschiedenis van Uitgeest. Hij kopieerde deze en verwerkte dat later thuis in de artikelen die hij schreef.

Zijn overdracht van kennis is van grote waarde geweest voor onze vereniging.

Wij zijn Rein zeer erkentelijk voor alles wat hij voor de vereniging heeft betekend.

In memoriam Wim Degeling

Ons bereikte het droevige bericht dat Wim op vrijdag 15 januari plotseling was overleden. Wim was zeer geïnteresseerd in de geschiedenis van Uitgeest en kon daar veel over vertellen. Hoewel Wim geen vrijwilliger van onze vereniging was, kwam hij vaak op de maandagmiddagen naar het Regthuys. Hij is vele jaren op zoek geweest naar historische advertenties die betrekking hadden op Uitgeest en haar bevolking. Veel van zijn verzameling van oude krantenadvertenties zijn op de advertentiebeeldbank geplaatst.

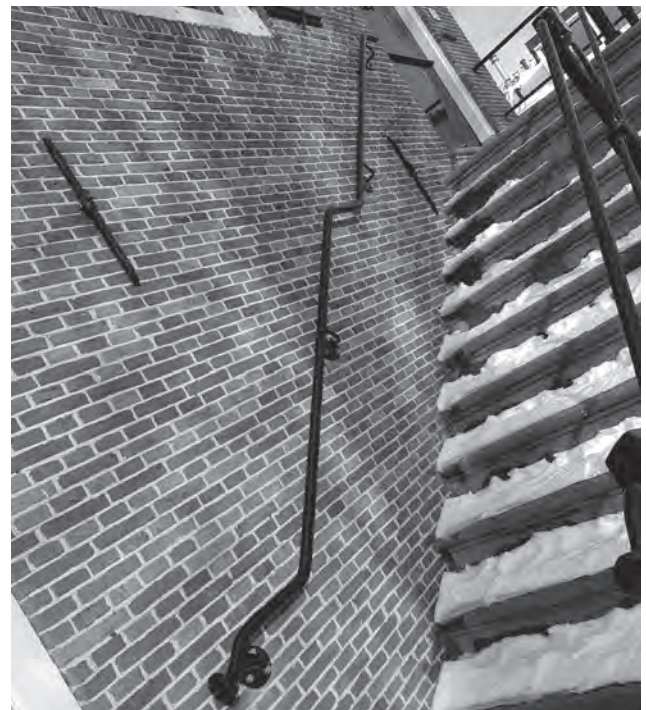
Wij wensen zijn vrouw, (schoon-)kinderen en kleinkinderen veel sterkte met het verlies.

Wim zal in onze gedachten voortleven, mede door zijn inzet voor het bewaren van de geschreven historie van Uitgeest.

Nieuwe trapleuning

Begin februari is door de gemeente een extra trapleuning aan de buitenmuur geplaatst. Deze was door ons aangevraagd om vrijwilligers en gasten extra veiligheid te bieden bij het betreden van de trap.

Wij zijn heel blij met het resultaat en hebben de gemeente bedankt voor de snelle afhandeling van ons verzoek.

Beeldbank

Opvallend is dat in deze coronatijd we zeer veel reacties krijgen over foto's op de beeldbank. Vaak zijn het aanvullingen of wijzigingen op groepsfoto's, bijvoorbeeld de klassenfoto's die we regelmatig van Floor Twisk ontvangen en op de fotobeeldbank zetten. Ook over andere foto's krijgen we veel reacties binnen.

Bezoekersaantallen

	okt	nov	dec	jan	feb
2018	922	900	891	900	765
2019	958	1060	1044	1225	1015
2020	1342	1232	1239	1411	1487

De bezoekersaantallen blijken in de afgelopen jaren in de maanden oktober t/m februari te stijgen. Bijzonder is de opvallende stijging in de maanden januari en februari 2021.

Zou dat komen omdat men in deze coronatijd vaak aan huis gekluisterd is?

We ontvangen ook regelmatig vragen om kopieën van originele foto's uit onze beeldbank. Vaak zijn dit afbeeldingen van (groepen) familieleden.

Marken-Binnen

Van Rob Spijker mochten we veertig kopieën van foto's van Marken-Binnen ontvangen. Het zijn foto's uit de jaren 1900 tot 1930. Bij veel foto's heeft hij de namen van personen of plaatsen gevonden.

De foto's staan in onze beeldbank onder de nummers 10782 t/m 10822. U vindt ze in onze fotobeeldbank door het nummer in het witte zoekveld te typen. Hieronder een selectie van de ontvangen foto's van Marken-Binnen.

Schenkeningen

- Van Gabe v.d. Zwaag (Heemskerk) ontvingen we drie pentekeningen van de Lagendijk, Langebuurt en Kerkbuurt van de hand van Jan Deckwitz.
- Uit de nalatenschap van Wim Bakkum: krantenknipsels, een deel van het handgeschreven uittreksel van de "Geschiedenis van Uitgeest" geschreven door Pastoor Van der Loos en "De zandpaden van Uitgeest" van C. Duinmaijer en een embleem met het gemeentewapen van Uitgeest.
- Tientallen foto's van gebeurtenissen in Uitgeest van Wladimir Dobber (Krommenieidijk), die toender tijd in De Uitgeester hebben gestaan.
- Van Silvia Mienes verschillende documenten uit het archief van haar grootvader Klaas Mienes.
- De familie B. Groen schonk ons de notulen van de vergaderingen van de adviescommissie Woonruimte uit 1956.

Jaarverslag 2020

Per 31-12-2020 telde de vereniging 355 leden en 13 donateurs. De volgende leden maakten deel uit van het bestuur: Theo Duivenvoorden (voorzitter), Louis Klaver (penningmeester), Herman Tervoort (beheerder website/beeldbank), Tom de Kleijn (contactpersoon archeologie), Hans Welbers (contactpersoon Stichting Oer-IJ) m.i.v. 4 augustus, Jan van Baar (secretaris) tot 23 november en Nel Tromp (waarnemend secretaris vanaf 23 november, contactpersoon redactie).

Daarnaast waren Bank Beentjes, Jan Deckwitz, Ronald Deijle, Jan en Ria Dubelaar, Ria van der Eng (contactpersoon archiefonderzoek en genealogie), Greet Enkt-Mors, Emmy Ghezzi-Zweeris, Arthur Groen, Wim Huissen, Anna Jorna-Kabel, Jan Kaptein, Tilly Molenaar, Mats Raaphorst (tot medio 2020), Johan de Reus, Peter Savenije, Rob Spijker, Paula Twaalfhoven-Vonk, Feiko de Vries, Barbara van der Wekken en Arie Zonjee (contactpersoon Stichting Cornelis Corneliszoon van Uitgeest) bij een of meerdere activiteiten betrokken.

In de zomer is Wim Bakkum, onze gewaardeerde technische man, plotseling overleden. Ons lid Rob van der Kleij heeft daarna de taak van Wim op zich genomen. Op 9 december is Rein Dijkstra, voormalig bestuurslid van onze vereniging, op 86-jarige leeftijd overleden. Samen met Ria van der Eng was hij gedurende vele jaren een trouw bezoeker van het Noord-Hollands Archief. Van zijn hand verschenen in de loop der jaren diverse artikelen in de Hutgheest.

Het jaar kende een flitsende start. Het interieur van het Regthuys werd verfraaid met nieuw meubilair: twee ondiepe wandkasten als onderdeel van de bibliotheek, twaalf stoelen en vier multifunctionele tafels. Echter niet lang daarna begon het coronavirus in allerlei opzichten zijn stempel te drukken op het reilen en zeilen van onze vereniging. Het aantal bestuursvergaderingen werd teruggebracht tot vier en de ledenvergadering moest tot tweemaal toe worden afgeblazen. De maandagmiddagbijeenkomsten in het Regthuys werden op een laag pitje gezet, het Noord-Hollands Archief sloot de deuren en jaarlijks terugkerende evenementen zoals Open Monumentendag en de Oer-IJ Expeditie werden afgelast.

Daartegenover stond een zeer geslaagd evenement in het weekend van 12 en 13 september: de start van de fiets- of wandelroute in het kader van 75 jaar bevrijding. Het feit dat ons land 75 jaar geleden werd bevrijd van de Duitse bezetter was voor de voorzitters van de historische verenigingen c.q. stichtingen van Castricum, Limmen, Akersloot en Uitgeest aanlei-

ding om in nauwe samenwerking een boekje met vier fiets/wandelroutes samen te stellen. Alle leden en donateurs hebben het boekje in augustus ontvangen. De routes leiden langs plekken die tijdens de Tweede wereldoorlog een bijzondere rol hebben gespeeld in de vier dorpen. Namens onze vereniging hebben Theo Duivenvoorden en Nel Tromp een belangrijke bijdrage geleverd aan dit project. Tijdens het startweekend was er voor de fietsers en wandelaars in Dorpshuis de Zwaan een vertoning van de inundatie in Uitgeest, samengesteld door Jan Deckwitz en Ria van der Eng. Daar konden de deelnemers tevens de prachtige documentaire 'Overblijfselen uit de Tweede Wereldoorlog' bijwonen. Dit alles gebeurde uiteraard onder strikte naleving van de coronamaatregelen.

Vanwege het 40-jarig jubileum van de Vereniging Oud Uitgeest is het jaarboek verluchtigd met een aantal kleurafbeeldingen. Niettemin werden ook dit jaar de drukkosten aanzienlijk gereduceerd dankzij de inspanningen van Peter Savenije.

- Als vervolg op een artikel van Greet Enkt-Mors n.a.v. het zilveren jubileum (2005) memoreert Nel Tromp in Hutgheest 2020 o.m. enkele hoogtepunten van de laatste 15 jaar.
- Voor Greet was een ander jubileum de aanleiding voor een bijdrage aan het jaarboek. In het artikel 'Eendenkooi Uitgeest 400 jaar' staat zij stil bij de geschiedenis, de functie en de werking van de eendenkooi, en - niet te vergeten - de bijzondere rol van de vrijwilligers bij het onderhoud en het in stand houden van het ambacht kooiker. De gemeenteraad van Uitgeest heeft in het najaar besloten om de eendenkooi aan te wijzen als gemeentelijk monument en dit culturele erfgoed over te dragen aan het Landschap Noord-Holland.
- Arthur Groen raakte gefascineerd door het historische gegeven dat het verkeer tussen Uitgeest en Heemskerk in de Late Middeleeuwen werd bepaald door een veerdienst, een situatie die gedurende meer dan drie eeuwen bleef bestaan. Wat volgde, is een uitgebreid historisch onderzoek dat uiteindelijk zijn weerslag kreeg in het boeiende artikel 'Van veer tot Provinciale weg, zeven eeuwen interlokaal verkeer tussen Uitgeest en Heemskerk'.
- De Tweede Wereldoorlog komt aan bod in twee artikelen van resp. Wim Huissen en Nel Tromp. Wim heeft jarenlang intensief onderzoek gedaan naar de rol van Oberwachtmeister Clemence Uhlen bij de ernstige misdaden die gedurende de laatste maanden van WOII onder zijn leiding zijn gepleegd in Uitgeest, o.a. de moord op Simon Twisk in de

woning van zijn schoonouders in de Tuinstraat (tegenwoordig Kon. Wilhelminastraat). In 1949 wordt Uhlen door het Bijzonder Gerechtshof in Amsterdam veroordeeld tot een gevangenisstraf van vijf jaar en zes maanden.

- Nel richt in haar bijdrage 'Onderduikers in Uitgeest' het vizier op de families Van Velzen, Polle en Zwagerman die onderdak en hulp boden aan joodse onderduikers. Met name vanwege de moed en koelbloedigheid, waarmee zij het leven van een baby hebben gespaard tijdens een inval van Duitse militairen op Dorregeest, zijn de families in 1996 postuum onderscheiden met de Yad Vaseem Medaille.
- Rob Spijker geeft in het artikel 'Stoute Uitgeesters en ander Vuig Volk' een bloemlezing van vooroorlogse rechtbankverslagen in de Alkmaarse Courant betreffende kleine vergrijpen begaan door inwoners van Uitgeest. Zoals gebruikelijk wordt het jaarboek afgesloten met de kroniek 2019 waarin bijzondere gebeurtenissen in ons dorp de revue passeren. Voor

deze bijdrage tekenden Tilly Molenaar en Barbara van der Wekken.

- Via een serie artikelen in de Uitgeester hebben Jan Deckwitz en Herman Tervoort ervoor gezorgd dat onze vereniging ook gedurende het coronajaar in beeld bleef.
- Daarnaast geniet de fotobeeldbank op onze website sowieso nog steeds veel belangstelling. Johan de Reus heeft inmiddels diverse jaargangen van de Hutgheest gedigitaliseerd. Het is de bedoeling dat onderzoekers of andere belangstellenden in de toekomst de inhoud van de jaarboeken ook via de website kunnen raadplegen.
- De conservering van archiefstukken in het Regthuys bleef in goede handen van Ria van der Eng en Emmy Ghezzi-Zweeris
- Naar aanleiding van een archeologisch onderzoek op het weiland tegenover Lagendijk 10 (de Polder van Berouw) heeft Tom de Klein het archeologisch bureau Transect van de nodige informatie voorzien.

JAARREKENING 2020: OVERZICHT INKOMSTEN/UITGAVEN		ACTUELE CIJFERS	BEGROTINGSCIJFERS:		
		2020	2020	2021	2022
VERMOGEN 01-01-2017	24.628				
VERMOGEN 01-01-2018	24.585				
VERMOGEN 01-01-2019	25.962				
VERMOGEN 01-01-2020:					
	RABOBANK BETAALREKENING	2.780			
	RABOBANK SPAARREKENING	25.000			
	SUBTOTAAL	27.780			
INKOMSTEN 2020:					
	RENTE	2			
	CONTRIBUTIES/DONATIES	6.188	5.700	5.700	5.800
	DEEL 3 "IN GESPREK MET ....."	143			
	75 JAAR BEVRIJDING	-			
	DIVERSE OPBRENGSTEN	40	100		
	TOTAAL INKOMSTEN	6.372	5.800	5.700	5.800
UITGAVEN 2020:					
	VERZEKERINGEN	116	120	120	120
	KOSTEN RABO	169	180	200	200
	WEBSITE/BEELDBANK/INTERNET/KPN	817	750	1.000	1.000
	BESTUUR	324	500	750	750
	JAARBOEK/ NIEUWSBRIEVEN/PORTO/PRENT	3.130	4.500	3.230	3.230
	SUBTOTAAL	4.557	6.050	5.300	5.300
	EXPOSITIES	-	300		
	DEEL 3 "IN GESPREK MET ....."	-			
	75 JAAR BEVRIJDING	742			
	DIVERSEN	916	300	400	500
	SUBTOTAAL	1.658	600	400	500
	TOTAAL UITGAVEN	6.214	6.650	5.700	5.800
RESULTAAT:		158	-850	-	-
VERMOGEN 31-12-2020:					
SAMENSTELLING:					
	RABOBANK BETAALREKENING	2.936			
	RABOBANK SPAARREKENING	25.002			
	TOTAAL	27.937			

Toelichting financiën Vereniging Oud Uitgeest 2020

Over het jaar 2020 was het saldo € 158,= positief. Enigszins vertekend, want de kosten van 75 jaar bevrijding worden vergoed door de gemeente Uitgeest voor een bedrag van € 719,=. Derhalve zou het resultaat € 877,= zijn geweest als het bedrag was overgemaakt aan de Vereniging in 2020. Hieronder een uiteenzetting van de belangrijkste posten.

Inkomsten 2020:

Contributies/donaties

De inkomsten blijven redelijk gelijk. Toch zien we geleidelijk aan een teruggang in het aantal leden/donateurs. Het bestuur is zich hiervan bewust en is aan het broeden op een actie om meer leden/donateurs te werven. Vooral het gebied Kleis/Waldijk verdient extra aandacht. We zullen een plan van aanpak voorbereiden.

Deel 3 “In gesprek met ....”

De verkoopinkomsten zijn dit jaar € 142,50. We hebben 30 boekjes terug gekregen van Boekhandel Schuyt. Door gebrek aan ruimte wilde hij die niet in voorraad houden. Hij houdt er nog 11 over voor de verkoop. De overige exemplaren liggen in Het Regthuys opgeslagen. De totale drukkosten van de 400 boekjes waren € 2.000 en de totale inkomsten € 1.798,50. Een voorlopig klein verlies van € 201,50.

Uitgaven 2020:

Bestuur

Uitgaven voor overleden (bestuurs)leden W. Bakkum en R. Dijkstra. Peter Savenije kreeg een etentje aangeboden voor het getrouw opmaken van de Nieuwsbrieven en het Jaarboek de Hutgheest. Ook ontving zijn dochter een presentje voor het assisteren bij de opmaak van het jaarboek nadat Peter een fietsongeluk kreeg. Peter ontving een boekje vanwege zijn ongelukkige val.

Contributie lidmaatschap 2021

Leden die geen machtiging hebben afgegeven voor automatische incasso worden verzocht het verschuldigde bedrag van € 17,50 vóór 30 mei 2021 over te maken. Het bankrekeningnummer is NL82RABO0363460780.

De incassomachtigen worden in de maand mei 2021 aan de bank aangeboden.

Louis Klaver, penningmeester.

De Hutgheest

Het jaarboek 2020 is gedeeltelijk in kleur gedrukt en deze uitgave telt 104 pagina's. De Hutgheest 2019 bestaat uit 68 pagina's. Daardoor zijn de kosten hoger dan vorig jaar. In 2019 waren de kosten voor het jaarboek € 1.639,= en dit jaar € 2.559,=. Een verschil van € 920,=.

75 jaar bevrijding

Door corona hebben we de presentatie en start van de fietsroute en 75 jaar bevrijding moeten uitstellen en verplaatsen. De vertoning van de tekeningen van de inundatie in de Tweede Wereld Oorlog is in het Dorpshuis De Zwaan gehouden, evenals de documentaire van ooggetuigen uit de Tweede Wereld Oorlog. De onkosten hiervoor gemaakt in het Dorpshuis De Zwaan worden door de Gemeente Uitgeest aan ons terugbetaald. De onkosten voor het maken van de documentaire en het fietsrouteboekje werden door diverse gemeenten gedragen.

Diversen

De nieuwe tafels en stoelen werden dit jaar afgeleverd. Er moest nog 50% betaald worden. (€ 702,=). De vrijwilligers zijn zeer tevreden over het nieuwe meubilair, omdat de opstelling gewijzigd kan worden als men daar behoefte aan heeft. De tafels kunnen bijvoorbeeld iets meer uit elkaar worden gezet om gescheiden te zitten als men met een speciaal onderwerp bezig is.

Komende jaren

Op het verlanglijstje staan twee dingen. Ten eerst: de archiefruimte van goede luchtverversing voorzien. We gaan proberen deze kosten door de Gemeente Uitgeest te laten betalen. Ten tweede: vervanging van het beeldscherm in het Regthuys door een groter scherm.

Uitstel Algemene Leden Vergadering

De coronamaatregelen laten niet toe dat de geplande ledenvergadering in april 2021 door kan gaan. Daarom heeft het bestuur wederom moeten besluiten de vergadering te verschuiven en wel naar dinsdag 16 november. Voorafgaand zal het jaarboek Hutgheest 2021 gepresenteerd worden. Locatie: Dorpshuis de Zwaan. Aanvang 19.30 uur, de zaal is open om 19.15 uur.

In de vergadering zullen de financiële- en jaarverslagen 2019 en 2020 besproken worden. De verslagen van 2019 staan in de nieuwsbrief jaargang 26, april 2020. De agenda zal aan het begin van de avond uitgereikt worden.

Uiteraard blijft ook deze datum onder voorbehoud, maar noteert u 16 november alvast in uw agenda.